

1. Наведи име црквенословенског језика којим је писао Јован Рајић:

2. У наслову Вукове *Писменице* из 1814. године штампана је реч:
а) српскога; б) србскога; в) сербскога; г) сербскаго.
Заокружи слово испред тачног одговора.
3. Одреди ијекавске облике речи:
а) вера _____; в) венац _____;
б) лепота _____; г) река _____.
4. Одреди и акценуј генитив множине именица **јунак** и **име**:
а) јунак: _____;
б) име: _____.
5. Наведи гласове којима препреку при изговору (артикулацији) стварају горња и доња усна:

6. Подвуци речи са непостојаним **а** у следећем примеру: **У једном од тих тренутака, за који су мислили да ми је последњи, отац је улетео у моју собу.**
7. Одреди падеже подвучених речи у примеру: **Понекад је јак ветар пун кисеоника дувао с планина и поигравао се са мојим телом.**
а) ветар: _____; в) планина: _____;
б) кисеоника: _____; г) телом: _____.
8. Прецизно одреди глаголски вид глагола **куцкати**:

9. Одреди врсте следећих речи:
а) хиљада: _____;
б) ваљда: _____;
в) будући да: _____;
г) ка: _____.
10. Суфикси **-лук** и **-ција** пореклом су из _____ језика.
11. Издвој суфиксе у речима:
птичурина: _____;
детенце: _____;
носић: _____;
травица: _____.
12. Наведи синониме за подвучене речи у примерима:
а) **творба** речи: _____;
б) На Дрини **ћуприја**: _____.
13. Одреди тип творбе у следећим именицама:
а) свезнање: _____; в) зналац: _____;
б) свезналица: _____; г) знање: _____.
14. Подвуци врсту речи без синтаксичких функција:
именице, узвици, прилози, предлози, везници.
15. Одреди функцију (службу) зависне реченице у инверзији у следећем примеру: **Када би ми неко рекао неку реч, појавила би се жива слика предмета који је та реч означавала.**

16. Подвуци главне (управне) речи синтагми у следећој реченици: **Добијао бих грозницу само посматрајући брескву, а ако би се делић смоле нашао било где у кући, осећао бих се веома нелагодно.**
17. Одреди падеже с којима иду следећи предлози:
а) при: _____;
б) кроз: _____.
18. Заокружи слово испред реченице у којој глагол **одрезати** има своје основно (право, непренесено) значење:
а) За ово јело цвекле треба повадити, пера им одрезати и од земље очистити.
б) У затвору смо се осећали сасвим одрезани од осталог света.
в) Поп одреза молитву као на пању.

19. Наведи функционални стил којим је писан следећи текст: **БЕОГРАД - Инфлација у Србији, према методологији Европске уније, у априлу је износила 1,5 одсто, саопштио је јуче Републички завод за статистику. Како се наводи у саопштењу, у априлу су највише порасле цене хране и безалкохолних пића. (БЕТА)**
-
20. Препиши правилно, писаним ћириличким словима, реченицу:
КАД БОЉЕ РАСМИСЛИМ НИЈЕ НАМ ПАЛО НА ПАМЕТ ДА ЈЕ ЧИТАВУ ПЕСМУ
ПЛАВА ГРОБНИЦА МОГО НАУЧИТИ НА ПАМЕТ
-
21. Прочитај стихове и одговори на постављена питања:
*Град градила три браћа рођена
До три браћа, три Мрњавчевића:
Једно бјеше Вукашине краљу,
Друго бјеше Угљеша војвода,
Треће бјеше Мрњавчевић Гојко.*
- I Наведи назив песме: _____
- II По Вуковој подели, ова песма припада песмама:
а) старијих времена
б) средњих времена
в) новијих времена
Заокружи слово испред тачног одговора.
22. Од наведених народних песама заокружи оне које су баладе:
I
а) *Женидба Милића барјакџара*
б) *Предраг и Ненад*
в) *Диоба Јакшића*
г) *Женидба Душанова*
- II Вук је лирско-епске песме звао _____
23. Прочитај одломак и одговори на питања:
– *Ја сам се извињавао зато што сам Вас кијајући појркао... а нисам ни мислио да се подсмевам. Смет ли се ја подсмеваћи? Кад бисмо се ми подсмевали, онда, значи, никаквог поштовања према личностима... не би било...*
– *Напоље! – грекну генерал одједном помодревиши и задрхтавиши целим телом.*
– *Шта-а? ... – зашита шайитом Червјаков и сав клону од ужаса.*
– *Напоље! – понови генерал, лубајући ногама.*
У утробу Червјакова нешто се ирекде. Ништа не видећи, ништа не чујући, он устукну према враћима, изађе на улицу и отиде поспрући... Дошавши несвесно кући, не скидајући мундир, леже на диван и ... умре.
Назив дела: _____
Име и презиме писца: _____
24. Уз наведена дела напиши ком жанру (књижевној врсти) припадају:
Очију твојих да није _____
Поконцирена шиква _____
Хајдуци _____
Писма из Италије _____
25. У овој народној песми турски цар долази до Сталаћа и од главног јунака тражи да му преда „три добра“: сабљу, коња и љубу. После дуге одбране града, не желећи да му препусти ништа од онога што је цар тражио, јунак се одлучује на самоубиство, а верна љуба му се придружује изговарајући стихове: „Морава нас вода одранила, / Нек Морава вода и сарани“.
- I Како се зове песма о којој је реч? _____
Ком циклусу припада? _____
- II Како се зове љуба главног јунака _____

26. Прочитај стихове и одговори на питања:

*Било је то у једној земљи сељака
На брдовитој Балкану,
умрла је мученичком смрћу
чети ђака
у једном дану.*

Назив песме: _____

Име и презиме песника: _____

27. Прочитај стихове и одговори на питања:

*До у сумрак грлила их нежно
И лизала низ флаку што руди
И сливо се млак сок неизбежно,
Из тих штолих мајеринских груд.*

I Наведи врсту риме: _____

II Наведи врсту строфе (по броју стихова): _____

28. Ова врста лирске песме настала је још код старих Грка и била посвећена богу весеља Дионису. Касније је она изгубила обредни карактер и почела да означава песму животне радости, одушевљења и усхићења.

Како се зове ова врста лирске песме? _____

29. Уз називе дела наведи име и презиме њихових аутора:

Робинсон Крус _____

Десетница _____

Светли гробови _____

Том Сојер _____

30. Међу наведеним ликовима подвучи оне који припадају драми *Сумњиво лице*:

а) Фема

б) Јеротије

в) Вића

г) Малчика

д) Евица

31. Заокружи слова испред тачних одговора.

I Мотив помирења дат је у песми:

а) Диоба Јакшића

б) Женидба Милића Барјактара

в) Кнежева вечера

г) Марко Краљевић укида свадбарину

II Мотив гавранова дат је у песми:

а) Ропство Јанковић Стојана

б) Предраг и Ненад

в) Смрт мајке Југовића

г) Урош и Мрњавчевићи

32. Прочитај стихове и одговори на питања:

*Ко удара тако позно у дубини ноћног мира
На каији зајвореној светојорској манастира?
„Већ је прошло тавно вече, и нема се поноћ хваћа,
Седи оци, калуђери, ошвор’ше ми шешка враћа.”*

I Назив песме: _____

II Име и презиме песника: _____

33. Дати су ликови, а ти напиши о ком делу је реч и ко је писац дела.

Дело

Писац

Аска _____

Учитељ Паприка _____

Џон Пилдфокс _____

34. Повежи називе са врстом којима припадају:
Еро са онога свијета	БАЈКА
Зец и лисица	ПРИПОВЕТКА (НОВЕЛА)
Девојка цара надмудрила	ШАЉИВА ПРИЧА
Аждаја и царев син	БАСНА
35. У наведеним стиховима препознај (подвучену) стилску фигуру:
Крину колац неколико љуџа,
Звизну љала неколико љуџа.
 Стилска фигура: _____
36. Заокружи слова испред тачних одговора.
- I *Нарација* је:
- описивање
 - приповедање
 - цитирање
 - понављање
- II *Дескрипција* је:
- објашњавање
 - размишљање
 - преувеличавање
 - описивање
37. Прочитај одломак и одговори на питања.
 – *А коџа ви чекайе? – уиџа ойей Блаџоје.*
 – *Жену!*
 – *А ја сина! Раџен је (...) Али лако, сасвим лако! Писао ми је његов друџ Јоле.*
 – *А иџа вам је син? – рече кајетан.*
 – *Мој син? Казанџија!*
- I Назив дела је: _____
 Ком књижевном роду припада дело? _____
- II Како се зове форма приповедања која се користи у наведеном одломку?

38. Поређај појмове тако да добијеш правилан редослед етапа у развоју драмске радње:
 КУЛМИНАЦИЈА, ЕКСПОЗИЦИЈА, РАСПЛЕТ, ПЕРИПЕТИЈА, ЗАПЛЕТ
39. Којим врстама народне лирске поезије припадају следеће песме?
- I
<i>Наџсџева се момак и девојка</i>	_____
<i>Највећа је жалосиј за брајом</i>	_____
- II
<i>Драџи и недраџи</i>	_____
<i>Женидба сјајноџа месеца</i>	_____
40. Писац овог дела био је војвода из Првог српског устанка и први дипломата нове Србије. Мада није био много образован, забележио је своја сећања на бурна устаничка збивања, а после његове смрти ово дело је објавио његов син Љубомир.
- I О ком писцу је реч? _____
- II Наведи назив његовог дела: _____